

ועברתי בארץ מצרים כלילה הזה

(שמות יב, יב)

ועברתי בארץ מצרים... אני ד' — אני ולא אחר.
(הגדה של פסח)

158

חסיד אחד בשם ר' יואל טשאפליר ז"ל היה לו להרב הקדוש ר' מרדכי מלכוויטש ז"ל, הנקרא בשם "הרב הזקן מלכוויטש". מקום מושבו של אותו חסיד היה בכפר טשאפלי הסמוך ללכוויטש, והיה חשוב מאד בעיני כל, ונודע לאיש תם וישר, גם בעיני הגויים של הכפר, וגם בעיני האדון, "הפריץ". והחסיד היה לבוש אדרת של כבשים קצרה, וחגור בחבל, בכפרי פשוט. פעם אחת באו לאדון הכפר אורחים "פריצים" הרבה, לאיזה משתה אשר הכין להם. כטוב לבם ביין התפאר האדון לפני אורחיו, כי יש לו חוכר (ארינדא"ר בלעז) נכבד, יקרי המציאות, הפצירו בו האורחים, שיצוה עליו לבוא לפניהם, כי רצונם לראותו. שלח אחריו האדון, ויבוא במלבושו הרגיל, אדרתו (פעלצ'ל בלעז) הקצרה, והטלית-קטן עם ציציות הארוכות מציצות למטה מה"פעלצ'ל". כשראה זאת האדון, ביקש ממנו כי יחביא את הציציות

• 179 •

ספורי חסידים

כא

התלוצות ויורדות, שלא יתראו בגלות, כי האדונים יצחקו לו, השיב לו ר' יואל:

— מה אתה סוה? האני אתבייש בהציציות שלנז חלא הן הן כל חיננו וזיה לו פנקס של חשבונות, שהיה רשם בו את החובות שהגויים מהכפר היו חייבים לו בעד יי"ש שהיו לוקחים בחקפה. ועל שער הפנקס, וכן על כל דף ודף מלמעלה, היה כתוב: "אני מאמין באמונה שלמה, שהבורא יתברך הוא רב ושליט לכל עלמין, עיקרא ושרשא דכל עלמין".

וסוס קטן לבן היה לו, שהיה מיוחד לרכוב עליו בשנסע לרבו הקדוש מלכוויטש. והצדיקים אמרו עליו, שבשעה שהיה משקה את סוסו אצל הבאר, היה לו אז גילוי אליהו.

והיו היום, ופתאום נכספה וגם כלתה נפשו לשמוע מפי רבו הקדוש איזה דיבור השייך לעבודת השם יתברך. תיכף רכב על סוסו, בא עד בית הרב, וקשר את הסוס בזו הבית. באותו יום היה הרב הקדוש ר' אשר מסטולין ז"ל אצל סבא קדישא מלכוויטש, ומפני שהיום היה הם מאוד, יצאו מדבית אל הפרוזדור, ואת דלת הבית סגרו מבחוץ. כשריצח ר' יואל להיכנס להבית, מצא את הדלת מסוגרת, ובאשר בערה בו מאוד התשוקה לשמוע איזה דיבור מרבו הקדוש, דפק בחזקה על הדלת, וקרא בקול: "פתחו לי".

נבחל ר' אשר מסטולין מקול הדפיקה החזקה והפתאומית, ושאל: "מי הוא זה?"

ענה ר' יואל:

— אני.

יצחק הרב הקדוש מלכוויטש:

— איפה נמצאת בריח בעולם שתוכל לומר על עצמך "אני ר' —

אני ולא אחר", רק הקב"ה בעצמו יכול לומר אני. אבל לא אחר.

בששמוע ר' יואל מאחורי הדלת את הדברים מרבו הקדוש, השביע את נפשו השוקקה ושוב לא נכנס להבית, אלא רכב על סוסו חלב, נסע לביתו.